

**UCHWAŁA NR XXVIII/198/2022
RADY GMINY SOKOŁY**

z dnia 30 marca 2022 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii na okres od 1 kwietnia 2022 r. do 31 grudnia 2025 r.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 559 i 583) art. 4¹ ust. 2 i 2a ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 i 2469 oraz z 2022 r. poz. 24 i 218) oraz art. 10 ust. 1, 2, 2a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 oraz z 2021 r. poz. 2469) w związku z art. 21 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r. poz. 2469) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na okres od 1 kwietnia 2022 r. do 31 grudnia 2025 r., stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc Uchwała Nr XXVI/179/2021 Rady Gminy Sokoły z dnia 30 grudnia 2021 r. w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Krzysztof Grabowski

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA LATA 2022-2025

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok, zwany dalej „Programem”, jest elementem Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sokoły na lata 2014-2023, przyjętej Uchwałą Nr XXVI/200/2014 z dnia 8 kwietnia 2014 roku. Program uwzględnia cele operacyjne, dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, określonych w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025, a także opiera się na rekomendacjach do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, wskazanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

II. CELE I DZIAŁANIA PROGRAMU.

Nadrzędnym celem Programu jest intensyfikacja działań profilaktycznych i edukacyjnych skierowanych do mieszkańców, a w szczególności do dzieci, w celu uświadomienia zagrożeń wynikających z uzależnień.

Główne kierunki działań strategicznych samorządów w zakresie profilaktyki rozwiązywania problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych zostały wyznaczone w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 z późn. zm.), ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 późn. zm.) oraz Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025, określonym na podstawie upoważnienia wynikającego z art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1956 późn. zm.) – w drodze rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz. U. z 2021 r. poz. 642).

Program określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu, narkotyków itp., wytycza główne kierunki działań profilaktycznych oraz działań mających na celu rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii, integrację i reintegrację społeczną osób współuzależnionych i uzależnionych.

Od dnia 1 kwietnia 2022 r. główne zadania programu będą kontynuacją podjętych działań w latach poprzednich oraz nowych z uwzględnieniem uzależnień behawioralnych i planuje się je realizować poprzez:

- 1) zapewnienie dzieciom i młodzieży dostępu do programów profilaktycznych z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej;
- 2) prowadzenie edukacji publicznej z zakresu problemów uzależnień od alkoholu i narkotyków oraz uzależnień behawioralnych;
- 3) zapewnienie pomocy opiekuńczej i wychowawczej dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych problemem uzależnienia i uzależnionych od alkoholu, narkotyków oraz uzależnień behawioralnych;
- 4) zmniejszenie rozmiarów naruszeń prawa na rynku alkoholowym;
- 5) zwiększenie dostępu do profesjonalnej pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i współuzależnionych, członków ich rodzin;
- 6) promowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia oraz alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci, młodzież oraz dorosłych;
- 7) wzmacnianie kompetencji członków Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pracowników pomocy społecznej, oświaty, policji, służby zdrowia w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przepisów prawa, podejmowania interwencji w sytuacjach problemowych poprzez

organizowanie szkoleń, wymianę doświadczeń, monitorowanie sytuacji związanej z rozmiarem uzależnień w gminie;

- 8) wspieranie środowisk anonimowych alkoholików poprzez finansowanie kosztów utrzymania i prowadzenie punktu konsultacyjnego, zakup materiałów edukacyjnych;
- 9) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie Centrum Integracji Społecznej oraz pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych, dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

III. ZADANIA PROGRAMU I SPOSÓB ICH REALIZACJI.

Większość zadań realizowanych na poziomie gminy, zgodnie z w/w ustawami, w obszarze profilaktyki szczególnie uniwersalnej i edukacji społecznej jest wspólnych lub zbieżnych, a ich adresatami są te same lub pokrewne grupy osób. Zasadne więc jest przyjęcie do realizacji zadań zapisanych w wymienionych ustawach jednego Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Nowoczesne podejście do profilaktyki, leczenia i rehabilitacji musi zakładać kontekst wszystkich uzależnień ze względu na upowszechniające się wzory łączenia substancji i przenoszenia uzależnień.

Główne zadania programu w szczególności będą obejmować:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób dorosłych, młodzieży, dzieci i ich rodzin, współuzależnionych, uzależnionych i zagrożonych uzależnieniami od alkoholu i narkotyków, a także uzależnień behawioralnych.

Cel: ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych.

Planowane działania:

- 1) dbanie o dostępność terapii uzależnienia od alkoholu oraz współuzależnienia dla mieszkańców gminy poprzez współpracę z poradniami profilaktyki, leczenia i rehabilitacji uzależnienia;
- 2) podniesienie poziomu wiedzy na temat sygnałów ostrzegawczych i możliwości uzyskania specjalistycznej pomocy w zakresie uzależnień behawioralnych;
- 3) prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych, współuzależnionych, członków i ich rodzin oraz dotkniętych przemocą w rodzinie, realizującego w szczególności zadania w zakresie:
  - a) motywowania zarówno osób uzależnionych, jak i osób współuzależnionych do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia odwykowego, kierowanie do leczenia specjalistycznego,
  - b) motywowania osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych, do zmiany szkodliwego wzoru picia,
  - c) udzielania wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym(np. poprzez rozmowy podtrzymujące),
  - d) rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy,
  - e) posiadanie dobrej orientacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy, które mogą włączyć się w systemową pomoc dla rodziny;
- 4) finansowe i organizacyjne zabezpieczenie funkcjonowania punktu konsultacyjnego, w szczególności poprzez:
  - a) finansowanie dyżurów specjalisty psychologa,
  - b) doposażenie punktu w literaturę fachową, broszury oraz inne publikacje związane z problemem uzależnień,
  - c) zakup wyposażenia i materiałów niezbędnych do prowadzenia konsultacji,
  - d) finansowanie opinii biegłych sądowych tj. psychologa i psychiatry w przedmiocie uzależnienia.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe/narkomanii oraz uzależnienia behawioralne, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Cel: Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi.

Planowane działania:

- 1) pomoc członkom rodzin z problemem alkoholowym poprzez podejmowanie przez Gminną Komisję Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu wobec osób uzależnionych od alkoholu, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny, a mianowicie:
  - a) przyjęcie zgłoszenia o przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu z jednoczesnym wystąpieniem przesłanek z art. 24 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”,
  - b) wezwanie na rozmowę osoby, co do której wpłynęło zgłoszenie i pouczenie jej o konieczności zaprzestania działań wymienionych w art. 24 ustawy i /lub poddania się leczeniu odwykowemu;
- 2) pomoc osobom doznającym przemocy w rodzinie, w szczególności z problemem alkoholowym, poprzez współdziałanie Komisji z Zespołem Interdyscyplinarnym w zakresie rozpoznania zaburzenia życia rodzinnego wywołanego nadużywaniem alkoholu i stosowaniem przemocy oraz planowania działań interwencyjnych i edukacyjnych adresowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie;
- 3) pomoc osobom z uzależnieniami behawioralnymi (w szczególności nadużywania komputera i internetu u dzieci i młodzieży) poprzez zastosowanie profesjonalnej pomocy terapeutycznej

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

Cel: Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi.

Planowane działania:

- 1) organizowanie i prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowo-wychowawczych programów profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi, przemocy w rodzinie i zjawisku narkomanii;
- 2) prowadzenie programów profilaktycznych i terapeutycznych dla dzieci z grup ryzyka;
- 3) prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych na tematy związane z problematyką alkoholową, przemocy w rodzinie i narkomanii;
- 3) organizowanie kompleksowych, środowiskowych programów profilaktycznych na tematy walki z nałogami;
- 4) współpraca z organizacjami pozarządowymi, kościołem mająca na celu promocję zdrowia, propagowanie trzeźwych obyczajów;
- 5) doposażenie bibliotek szkolnych w literaturę specjalistyczną;
- 6) finansowanie opracowań programów terapeutycznych realizowanych w szkołach podstawowych i gimnazjum;
- 7) dofinansowanie kosztów wyposażenia i adaptacji sal wykładowych i konferencyjnych na terenie naszej gminy służących realizacji programów profilaktycznych, warsztatów zajęć i wykładów;
- 8) finansowanie podnoszenia kwalifikacji pracownikom mającym bezpośredni wpływ na kształtowanie postaw społeczności w zakresie problematyki uzależnień, przemocy w rodzinie;
- 9) refundacja kosztów podróży uczestnikom szkoleń z zakresu problematyki uzależnień i przemocy w rodzinie;
- 10) organizowanie ciekawych form spędzania wolnego czasu w miejscu zamieszkania organizowanie wycieczek, konkursów, wieczoru wigilijnego, paczek świątecznych itp. finansowanie przedsięwzięć;
- 11) wskazywanie dzieciom i młodzieży z terenu gminy alternatywnych form spędzania wolnego czasu (np. zabawy sportowe, turnieje itp. doposażanie w sprzęt sportowy sali gimnastycznej);
- 12) prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych;

13) dofinansowanie dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

4. Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napoi alkoholowych w celu ograniczenia zjawiska sprzedaży alkoholu osobom nieletnim, nietrzeźwym i na kredyt

Cel: przeciwdziałanie naruszeń przepisów prawa.

Planowane działania:

- 1) organizowanie szkoleń dla sprzedawców;
- 2) zakup materiałów informacyjno-edukacyjnych.

5. Działalność na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców i bezpieczeństwa w miejscach publicznych, m.in.:

- 1) działania edukacyjne;
- 2) działania interwencyjno-sprawdzające, m.in. monitoring ulic, placów.

6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie Centrum Integracji Społecznej oraz pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych, dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Cel: wspieranie i tworzenie systemu ekonomii społecznej jako narzędzie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu

- 1) Współpraca i wsparcie Centrum Integracji Społecznej w Sokołach poprzez m.in. dofinansowanie działalności CIS – zakup wyposażenia, szkoleń,
- 2) Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych, dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym

IV. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GKRPA.

1. Wynagrodzenie za udział w posiedzeniu wynosi 10 % minimalnego wynagrodzenia za pracę pracowników ustalonego zgodnie z obowiązującymi przepisami.

2. Wynagrodzenie za udział w posiedzeniu wypłacane jest na podstawie listy obecności podpisanej przez Przewodniczącego lub Sekretarza Komisji.

3. Posiedzenie komisji zwołuje przewodniczący w zależności od potrzeb.

V. REALIZACJA PROGRAMU

1. Program skierowany jest do mieszkańców Gminy Sokoły, a w szczególności:

- 1) dzieci i młodzieży szkolnej;
- 2) rodziców, opiekunów, wychowawców;
- 3) rodzin z problemem alkoholowym;
- 4) osób z rodzin uwikłanych z problem przemocy w rodzinie;
- 5) osób pijących nadmiernie, w tym uzależnionych od alkoholu;
- 6) konsumentów i sprzedawców alkoholu;
- 7) osób dorosłych, w tym kierowców.

2. Działania wynikające z Programu inicjuje i realizuje Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we współpracy z placówkami oświatowymi funkcjonującymi na terenie Gminy, Policją oraz z innymi podmiotami, których działalność służy rozwiązywaniu problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu narkomanii, a także uzależnieniu behawioralnemu.

3. Finansowanie Programu odbywać się będzie w ramach środków własnych Gminy, pozyskanych z opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

4. Do zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w szczególności należy:

- 1) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu wobec osób uzależnionych od alkoholu, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny;
- 2) opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie zgodności lokalizacji punktów sprzedaży z uchwałami Rady Gminy Sokoły w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu oraz w sprawie zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Gminy Sokoły;
- 3) kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych pod względem zgodności ich działalności z przepisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi;
- 4) podejmowanie działań w zakresie ograniczania dostępu do alkoholu;
- 5) bieżące monitorowanie realizacji Programu oraz przygotowywanie informacji w tym zakresie.